

Somogyi Károlyné felvétele

A szegediek kedvelt sétahelye volt mindig a Tisza-part, a hangulatos Móra park, a klinikák előtti csendes fasor a vasárnapi séták színhelye ma is. A két hid közötti szakasz most új színekkel, látványokkal bővült, a lépcsős rakpart, a rondella, az új Szőke Tisza idegennek és nekünk is szép, új városképi részletet nyújt

Egészség- és család- védelem, véradás

Vöröskeresztesek a téészekben

Rendszeresen tájékoztatjuk olvasóinkat az üzemekben, iskolákban, lakóterületeken tevékenykedő vöröskeresztes aktivisták munkájáról. A termelőszövetkezetek alapszervezeteiről régen szözlünk, s valahogy a Vöröskereszt vezetőségének figyelmét is elkerülte az utóbbi időben: vajon hogyan folyik a mezőgazdasági dolgozók egészségügyi nevelése, részt vesznek-e a szűrővizsgálatokon, jeleskednek-e a véradásban? Egyáltalán: milyen a téészekben a Vöröskereszt szervezeti élete. Pedig, mint a Vöröskereszt szegedi vezetőségének legutóbbi ülésén kiderült, a város egyéb, látványosabb eredményeket fölmutatató alapszervezetei mellett méltán kaphatnak szót a téészek vöröskeresztesei is.

A legutóbbi két év munkája alapján elkészített értékelés szerint — ha a fejlesztésre föltétlenül szükség is van — nem teltek el sikerek nélkül ezek az esztendőik.

A város hét mezőgazdasági termelőszövetkezetének mindegyikében működik alapszervezet. A szőregi Tisza-Maros-szög Tsz.-ben 1973 óta tevékenykednek vöröskeresztes tagok, jelenleg 62-en. A mihályteleki Új Élet Tsz alapszervezete 1962-ben látott munkához, 15 emberrel, ma 85 a tagok száma. A tápéi Tiszatáj Tsz hároméves alapszervezetébe 35 mezőgazdasági dolgozó kérte fölvetelét, 44-en vöröskeresztesek a Móra Tsz.-ben, és mindössze 20-an az algyői Rákóczi Tsz.-ben, noha ott már 12 éves múltra tekinthetnek vissza a tagok. A két legidősebb alapszervezet, a kiskundorozsmai József Attila Tsz.-é és a Felszabadulás Tsz.-é: huszonhat, illetve huszonöt esztendő tapasztalata áll a mintegy negyven vöröskeresztes mögött.

A számok arról vallanak, hogy szinte mindenütt szükség van a „tagtoborzásra”, s ezt célul is tűzték ki az alapszervezetek. Annak ellenére, hogy a mezőgazdasági munka sajátosságai, a munkahelyek szétszórtsága megnehezíti ezt, akár az együttes, rendszeres testületi munkát. Az utóbbi két évben jó néhány példa is adódott arra, miként lehet leküzdeni ezeket a speciális nehézségeket. A legtöbb helyen sikertelenek az egészségügyi előadások, a szervezők arról panaszkodnak, alig gyűlik össze a hallgató-

ság. Egy-két kísérlet után föl is adják a reményt. Nem úgy a mihályteleki Új Élet Tsz: ott évente hat-hét felvilágosító előadást rendeztek, általában 260—270 ember részvételével.

A mezőgazdasági nagyüzemek egészségügyi ellátása kielégítő, több szövetkezetnek üzemorvosa is van. Jó néhány munkahelyen megszervezték már a dolgozók tudósítását, a kiskundorozsmaiak pedig javasolták, rendszeresítsék a nők rákszűrését is, valamennyi téészekben.

A tisztasági mozgalom azonban nemigen népszerű a téésztagok körében. A „Tiszta mezőgazdasági üzem” mozgalomban egyedül a Móra Ferenc Tsz vett részt. Szerencsére ez nem jelenti azt, hogy a többi munkahelyen elhanyagolják környezetüket: a brigádvállalásokból nem hiányzik a rend és a tisztaság megőrzése sem.

A Vöröskereszt kiveszi részét az élelmiszer-feldolgozással vagy árusítással foglalkozó szövetkezetekben a higiéniai ellenőrzésekből is. Helyes például a Tisza-Maros-szög Tsz.-nek az a gyakorlata, hogy a vöröskereszt-titkár, a balesetvédelmi előadó és a növényvédő szakmérnök évente kö-

zösen megvizsgálja az egészségre ártalmas munkahelyeket, és javaslatokat tesznek az egészségügyi előírások betartására.

A családvédelem központi helyet foglal el a vöröskeresztes téésztagok tevékenységében. Különösen az idős-korúak gondozásának vannak szép hagyományai a szövetkezetekben: Szeged mezőgazdasági üzemének területén nincs elhagyott, magatehetetlen, idős téésztag.

A véradók felkutatásakor kiderült, a téészekben bőven vannak olyan emberek, akik szívesen adnának vért. Valószínű a szervezés hiányosságaival magyarázható, hogy 1978-ban a hét téésztől csupán 260-an, egy évvel később 240-en jelentkeztek véradásra. A tagok létszámahoz viszonyítva elenyészően alacsony ez a szám: 0,2 százalék, az üzemi dolgozóknak 35—40 százaléka véradó!

Hasznos volt a Vöröskereszt városi vezetőségének ez a fölmérése, hiszen a hiányosságok ismerete lehetővé teszi ad a téészekben levő alapszervezetek munkájának javítására — és egyebek között — a véradás rejtett tartalékainak föltárására is.

Ch. A.

A „35 év szabad hazában” vetélkedő zárója

Sorsolás július 11-én — Értékes nyeremények

Hónapokig tartott az MHSZ „35 év szabad hazában” vetélkedő sorozata, amely három évforduló, hazánk felszabadulása, a győzelem napja, valamint a Varsói Szerződés létrejöttének 25. évfordulója tiszteletére indult és gyorsan népszerűvé vált országsszerte. Mint ismeretes, a honvédelmi, hazafias gondolatokat, érzéseket, nem utolsósorban ezzel összefüggő politikai ismereteket érintő vetélkedősorozat annak a rejtélyűjűségnek a megfejtésével kezdődött, amelyet megynkben tíz és fél ezren vásároltak meg. Az akció most következő zárója — a klubokbeli, a városi-járasi,

majd a megyei vetélkedők után — az ajándéksorsolás lesz július 11-én, délután. Erre az eseményre sokan várnak érdeklődéssel, hiszen megynkben is több mint ötezer megfejtés érkezett az MHSZ-klubokba. Országosan pedig nyilvánvalóan ennek sokszorosa: a megfejtők közül sorsolják majd ki most a szerencsés nyerteseket. A díjakat is érdemes említeni: a fődíj Lada személyautó, további díj: kétszemélyes utazás a Szovjetunióba, részvételi jegyek hazai üdülőkbe, lehetőség arra, hogy a nyertes díjtalánul megszerezze a gépjárművezetői jogosítványt az MHSZ-ben. Vagyis: indo-

kolt az érdeklődés, a várakozás.

Az ajándéksorsolást nagyszabású honvédelmi júliális keretében rendezzi a Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett MHSZ országos központja a csepeli ifjúsági parkban, pénteken 15 órai kezdettel. A látványos nyári szórakozást ígérő rendezvényen természetesen lesz honvédelmi program: kiállítás a szövetségről, hazánk védelméről, a szocialista országok életéről, kapcsolatáról, a honvédelmi technikáról. És könnyűzenei koncert is lesz, fellép a Rockwell és a Hobó Blues Bend.

Az időtényező

Háromszor hosszabb ideig tart egy új anyag kibocsátása a hazai textiliparban, mint a hasonló technikai felszereltségű francia vállalatoknál. Egyetlen példa arra, milyen bőkezűen bánunk azzal, ami egyre inkább döntő lesz a termelésben: az elhatározástól a megvalósításig terjedő idővel...

Némi többletráfordítás árán, a tervezettnél korábban kezdtek meg a vasút egyik vonalának villamosítását. Az így megnyert idő értéke tízezer tonna gázolajjal egyenlő, s ez többszöröse annak, amit a hónapok megkurtítása az eredeti összegben felül követte. Franklin két és fél évszázada leírt véleménye — az idő pénz — szállóige lett, ám mint általában az ilyen bölcsességekkel történő szokott, sokan vannak, akik emlegetik, s kevesen, akik betartják. S miért tennék ezt, ha környezetük nem tudatja velük újra meg újra: az idő jelentős értékke formálódik a termelésben. A környezet: az érdekelttség és az ösztönzés bonyolult hálózata.

Ugy véltük, s a tapasztalatok is azt látszottak igazolni, hogy bővebben vagyunk az időnek. Olyannyira gazdagon buzgó forrásnak tekintettük, hogy különösebb töprengés nélkül toldottuk meg az eredetileg is hosszú határidőket újabb hónapokkal, esztendőkkel. Ha a gyártmányok csak a kísérleti példányra készül el addigra, amikor a tömegtermelést kellett volna megkezdennünk, azt mondtuk, annyibaj legyen. Közben azonban a világ nem méltányolta ezt a ráérőségünket; ment előre a maga sebességével.

A mozgási ritmusok e különbözősége végül szembeszökővé lett. Olyan tényekkel, adatokkal kényszerültünk például szembenézni, hogy az iparban a törtnapi hiányzások tizenegyszer dolgozó munkaidéjét teszik ki; a gépek, berendezések kihasználtsága most már évek óta 1,2 műszak, némi javulás csupán a nagy értékű, nagy teljesítményű eszközöknél van, mert ott a korábbi 1,5—1,6 helyett elérte az 1,8—1,9 műszakot; az építés szakipari munkáinak időigénye már a tervezéskor kétszerese, ténylegesen pedig a háromszorosa az osztrák építőiparban tapasztaltak.

Mindössze maroknyit emelünk ki a tények közül, ám az esetek különböző jellege figyelmeztet arra, szinte nincs olyan terület a termelőtevékenységnek, ahol szorosan elszámoltatnának az idővel. Illetve: a gyárak, a vállalatok egy része formálisan ügyel arra, hogy a munkaidő letöltött legyen, ám arra már kevés figyelem jut, mivel telt az a munkaidő. S az sem általános, hogy mélyrehatóan elemezzék a

termelőhelyek a veszteségidőket, azaz föltárják az okokat, s ismeretükben lépéseket tegyenek megszüntetésükre.

Veszteség a törtnapi hiányzás, az igazolatlan mulasztás, a szervezetlenségből következő állásidő, de mennyivel nagyobb teher mindannyiunk vállán a fejlesztések rossz előkészítése, lassú megvalósítása miatt bekövetkező kár, jobb esetben a haszon elmaradása. Mennyivel értékesebb idő vesz el akkor, amikor terméketlen vitákba fullad hónapokon át a kooperációs partnerek kapcsolata, mint amikor a fél műhely igazolásért áll sorba a vasútállomáson, mert késést a vonat, s erről a húsz percről papír kell... Ez utóbbi sem mellékes, azaz nem kizárásos alapon teremthető meg az idő becslélete, hanem a fontosságú sorrendek tiszteletben tartásával.

Hiba lenne ugyanis elfeledkezni a következőkről: számítások és vizsgálatok azt mutatják, hogy a munkaidőnek veszteségként kezelt része a vállalatok többségénél a felületi jelenségek megrogadása és összegezése! Nem

tartalmazza tehát a nagy veszteségforrásokat, az érintettek még utólag sem elemzik a gyártás- és gyártmányfejlesztésnél bekövetkezett időbeli késedelmek okait, s azok hatását az értékesítésre.

Ugyancsak kívül kerül a figyelem sugarán a döntési mechanizmus időigénye, holott az itt ellilant heteket, hónapokat már semmiféle büvészmutvány-nal nem sikerül visszacsalogtatni. S mindez nemcsak a közvetlen termelésre, hanem az irányításra is igaz, pedig ott megkészsereződhet, háromszorozódhat az idő értéke. Nem egyforma tehát ilyen értelemben egy hónap és egy hónap, s ez ró nagy felelősséget az idővel gazdálkodókra. S felelősséggel akkor sem kisebb, ha azt állítják, azt tanúsítják: nem gazdálkodók ők, hiszen telik az idő magától, sem siettetni, sem visszafogni nem lehet. Ami igaz. Telik az idő magától, ám az, hogyan, mivel telik, rajtunk fordul meg, s így alakulhat át ugyanaz az időmennyiség nyereséggé vagy veszteséggé.

Lázár Gábor

Matematikusok vándorgyűlése

Kedden megkezdődött Salgótarjánban az MTESZ Bolyai János Matematikai Társulatának négynapos Rátz László matematikai vándorgyűlése.

Ezek a matematikatanári összejövetelek immár két év-hoz tartozik a honismereti tizedes múltra tekintenek ápolása. Ez alkalommal Salgótarján és környéke történelmi és művészeti nevezetességeivel ismerkednek a résztvevők.

matikai nevelés tartalmi és módszertani problémáinak megvitatására.

A vándorgyűlésen osztják ki az idei Beke Manó-díjakat. Ezenkívül az összejövetel hagyományos programjához tartozik a honismereti ápolása. Ez alkalommal Salgótarján és környéke történelmi és művészeti nevezetességeivel ismerkednek a résztvevők.

Vendég a Vajdaságból

Vasa Mility, a Vajdasági Kommunista Szövetsége Tartományi Bizottsága Elnökségének tagja kedden megynkbe látogatott, hogy a termálenergia, a termálvíz hasznosításának gazdasági és technikai kérdéseit, megynkén az irányú tapasztalatait tanulmányozza. Reggel a röszkei határátelőhelyen dr. Végh Gyula, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának osztályvezető-helyettese és Horváth Gyula, a megyei pártbizottság munkatársa köszöntötte, a jugoszláviai vendéget.

Szegeden, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságán dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára fogadta a délelőtti órákban, és tájékoztatta a megye gazdasági és politikai életéről. A megbeszélésen részt vett Papdi József, a megyei pártbizottság osztályvezetője és Berta István, a Szeged városi pártbizottság titkára.

Vasa Mility ezután az újszegedi Odessa városrészt kereste fel, ahol Prágai Tibor, a Szeged megyei város tanácselnökének általános he-

lyettese és Kovács Miklós, a Szegedi Városgazdálkodási Vállalat igazgatója tájékoztatta arról, hogy milyen tapasztalatai vannak a termálenergia és a lakótelep fűtésére történő felhasználásában, majd Takács Antal, a szegedi Vízművek és Fűrdők Vállalat igazgatója számolt be a termálvíz gyógyászati hasznosításáról és megtekintették az újszegedi termál-fürdő-komplexumot.

Délután a jugoszláviai vendég a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetet kereste fel, ahol Árendás György, a szövetkezet elnöke fogadta és tájékoztatta a termálenergia mezőgazdasági hasznosításának helyi tapasztalatairól, majd megtekintették a tsz termálenergiával fűtött üvegházat. A vendéget egésznapos programja során elkísérte Papdi József, a megyei pártbizottság osztályvezetője és Berta István, a szegedi városi pártbizottság titkára.

Vasa Mility, az esti órákban a Szeged megyei város visszautazott Jugoszlávia felé.

Budapestre érkezett az Angol Központi Bank kormányzója

Gordon Richardson, az Angol Központi Bank (Bank of England) kormányzója Timár Mátyásnak, a Magyar Nemzeti Bank elnökének meghívására kedden hazánkba érkezett. Tárgyalásokat

folytat a Magyar Nemzeti Bank vezetőivel a két bank kapcsolatát érintő, illetve a kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi pénzügyi kérdésekről.

(MTD)